

DIERBAAR-NORM

HONDEN- EN KATTENPENSIONS

Inhoudsopgave

ONDERWERP EN TOEPASSINGSGEBIED	3
NORMatieve VERWIJZINGEN	3
TERMEN EN DEFINITIES	4
1. ALGEMEEN	6
1.1. BEDRIJFSMATIGE HOUDER VAN DIEREN	6
1.2. OMGEVINGSVERGUNNING	6
1.3. PRIVACY BELEID	6
1.4. RISICO-INVENTARISATIE & EVALUATIE	6
2. BEHEERDER EN MEDEWERKERS	7
2.1. BEHEERDER	7
2.2. VERVANGING	7
2.3. MEDEWERKERS	7
2.4. BIJSCHOLING	7
3. ADMINISTRATIE	9
3.1. ALGEMENE VOORWAARDEN	9
3.2. BEWAREN GEGEVENS	9
4. DIER	10
4.1. AANNAME DIER	10
4.2. HUISVESTING	10
4.3. VERZORGING	12
4.4. GEZONDHEID	13
4.5. GASTDIEREN	14
4.6. PENSIONHUISVESTING VAN OVERIGE DIEREN	14
4.7. CALAMITEITEN	14
5. HOND	15
6. KAT	17
7. KLANT	19
8. OMGEVING EN GEBOUWEN	21
BIJLAGE I. HUISVESTING HONDEN	22
BIJLAGE II. HUISVESTING KATTEN	23

Onderwerp en toepassingsgebied

Deze Norm is van toepassing op partijen die de volgende activiteit uitvoeren:

- Het in bewaring nemen van honden en katten;

Pensions en dagopvangcentra van honden en katten kunnen voor certificering in aanmerking komen op basis van onderstaande normen, ongeacht de omvang van de activiteiten.

Normatieve verwijzingen

De volgende documenten waarnaar is verwezen zijn onmisbaar voor de toepassing van dit document. Bij gedateerde verwijzingen is alleen de aangehaalde versie van toepassing. Bij ongedateerde verwijzingen is de meest recente versie van het document (met inbegrip van wijzigingsbladen) waarnaar is verwezen van toepassing.

- *Wet Dieren;*
- *Besluit houders van dieren;*
- *Regeling houders van dieren;*
- *Transportverordening 2005/1/EG;*
- *Overige Dierbaar-normen.*

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dibevo.

Termen en definities

Voor de toepassing van deze norm gelden de volgende termen en definities:

Afwezigheid:

- **Incidenteel:** Een beheerder of vakbekwaam persoon is voor een aaneengesloten periode van maximaal vier weken afwezig en dient vervangen te worden.
- **Structureel:** Een beheerder of vakbekwaam persoon is voor een aaneengesloten periode langer dan vier weken afwezig en dient vervangen te worden.

Beheerder: de persoon die eindverantwoordelijk is voor de diensten van het dierenpension.

Buitenverblijf: een buitenruimte voor één of meerdere honden en/of katten, aangrenzend aan het binnenverblijf met een open of te openen doorgang tussen beide ruimten.

Dierenpension: Een inrichting waar tegen vergoeding honden en/of katten van derden tijdelijk worden opgevangen, verzorgd en gehuisvest, zonder dat er sprake is van eigendomsoverdracht, met het doel de dieren na afloop van de afgesproken periode aan de eigenaar terug te geven.

Ervaren: Aantoonbaar 3 jaar werkervaring in een dierenpension.

Gekwalificeerd: Minimaal in het bezit van een diploma diervverzorging niveau 3.

Identificatie: Het geheel van verplichtingen voor houders van dieren om, overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving, dieren te voorzien van een uniek identificatiemiddel of -kenmerk

Inrichting: Bedrijf waar dieren worden gehouden of waar dienstverlening aan dieren plaats vindt.

Isolatiekamer: Een volledig afgescheiden ruimte bestemd voor de huisvesting van dieren die verdacht worden van- of klinische verschijnselen vertonen van een besmettelijke ziekte, en die op een doeltreffende wijze kan worden ontsmet.

Kattenkamer: Een ruime binnenruimte, eventueel aangrenzend aan individuele binnenverblijven, waardoor katten extra bewegings- en speelruimte krijgen.

Medewerker: Een persoon die onder toezicht en verantwoordelijkheid van de beheerder of een vakbekwame medewerker, de feitelijke werkzaamheden uitvoert. Hieronder worden tevens stagiaires en scholieren begrepen.

Omgevingsverrijking: Het actief managen van de omgeving om deze dynamischer en uitdagender te maken dan enkel een leeg verblijf, waardoor het een bijdrage levert aan een positieve geestelijke gezondheid van het dier.

Ontsmetten: Het proces waarbij ziektekiemen, zoals bacteriën, virussen en schimmels, op oppervlakken en voorwerpen in diervverblijven worden gedood of inactief gemaakt om infecties of besmettingen te voorkomen.

Quarantaineruimte: Volledig afgescheiden verblijf of verblijven, bestemt voor het na binnenkomst tijdelijk onderbrengen van dieren waarvan de gezondheid- en vaccinatiestatus onbekend of onvolledig is, dat deugdelijk gedesinfecteerd kan worden.

Registratie: De met identificatie samenhangende gegevens over het dier, de houder en de verblijfplaats vast te leggen in een door de bevoegde autoriteit aangewezen registratiesysteem.

Reinigen: Het verwijderen van materiaal, zoals mest, urine en voederresten.

Speelweide: Een afgebakend en voor honden toegankelijk buitenterrein, zodanig ingericht dat honden veilig kunnen loslopen, spelen, bewegen en sociaal contact hebben met andere honden.

Vakbekwaam: Een medewerker is vakbekwaam wanneer hij/zij aan de vakbekwaamheidseisen voldoet zoals aangegeven in 2.1.1.

Werkwijze: Werkzaamheden volgens een aantoonbare structuur uitvoeren.

Ziekenboeg: Een afgeschermd ruimte voor huisvesting van gezelschapsdieren die ziek zijn, maar geen besmettelijke ziekte hebben of niet verdacht worden van het dragen van een besmettelijke ziekte, dat deugdelijk gereinigd kan worden.

1. Algemeen

1.1. Bedrijfsmatige houder van dieren

De bedrijfsmatige houder van dieren met een dierenpension:

- 1.1.1. Heeft zijn onderneming als zodanig ingeschreven bij de Kamer van Koophandel;
- 1.1.2. Heeft een btw-nummer verkregen;
- 1.1.3. Heeft een ubn-nummer verkregen;

1.2. Omgevingsvergunning

Er is een omgevingsvergunning van de gemeente verkregen.

1.3. Privacy beleid

Er is een document aanwezig waarin het privacy beleid wordt omschreven volgens de AVG-richtlijnen.

1.4. Risico-Inventarisatie & Evaluatie

Er is een ingevulde en actuele Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) aanwezig, tenzij de inrichting een éénmanszaak betreft.

2. Beheerder en medewerkers

2.1. Beheerder

De beheerder* van de inrichting:

2.1.1. Heeft een bewijs van vakbekwaamheid verkregen voor de diergroepen die worden gehuisvest binnen het dierenpension;

2.1.2. Vervult tenminste 1 FTE;

* Er kunnen ook meerdere personen als beheerder werkzaam zijn binnen het dierenpension. Samen vervullen zij dan tenminste de 1,0 FTE.

2.2. Vervanging

2.2.1. Incidentele afwezigheid

Bij incidentele afwezigheid van de beheerder, is de plaatsvervanger een ervaren en/of gekwalificeerde medewerker.

2.2.2. Structurele afwezigheid

Bij structurele afwezigheid van een beheerder, is de plaatsvervanger een vakbekwame medewerker.

2.3. Medewerkers

Indien er binnen de instelling meer dan twee fte werknemers werkzaam zijn, is er een personeelshandboek aanwezig. Dit handboek wordt bij indiensttreding overhandigd aan de nieuwe medewerker en omvat:

2.3.1. De contactgegevens van de beheerder(s);

2.3.2. De taken en verantwoordelijkheden van de medewerkers;

2.3.3. De handelswijze binnen de onderneming;

2.3.4. De wijze waarop onervaren medewerkers tenminste onder toezicht en verantwoordelijkheid vallen van ervaren medewerkers;

2.3.5. Het verzuimreglement.

2.4. Bijscholing

De beheerder en de door hem of haar aangewezen vervangers zijn op de hoogte van actuele inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van dierenwelzijn relevant voor het specifieke vakgebied. Zij neemt jaarlijks deel aan minimaal één activiteit behoeve aan relevante bijscholing. Denk aan het volgen van een cursus, lezing of seminar.

Voor de medewerkers binnen het bedrijf wordt jaarlijks minimaal één relevante bijscholingscursus aangeboden.

2.5. EHBO-cursus

Er is iemand werkzaam, die niet langer dan drie jaar geleden een theoretische en praktische opleiding heeft gevolgd waarin deelnemers worden getraind om in acute situaties aan dieren en mensen eerste hulp te verlenen bij ongevallen, zodat letsel beperkt blijft en de gezondheidstoestand van het slachtoffer gestabiliseerd kan worden tot professionele hulpdiensten het kunnen overnemen. Van deze cursus is een certificaat verstrekt en aanwezig bij de instelling.

3. Administratie

3.1. Algemene voorwaarden

Er zijn algemene voorwaarden aanwezig waarvoor geldt dat de klant:

3.1.1. Ten tijde van het aanbod de mogelijkheid wordt geboden hiervan kennis te nemen;

3.1.2. Actief* moet instemmen met de voorwaarden alvorens de overeenkomst tot stand kan komen.

* Actief wil zeggen dat de klant hier aantoonbaar mee in heeft gestemd door het zetten van bijvoorbeeld een vinkje in het (digitale) reserverings- of inschrijvingsformulier.

3.2. Bewaren gegevens

In een privacyverklaring is opgenomen dat de gegevens van de klant en zijn dier(en) bewaard worden voor een bepaalde duur, afhankelijk van de soort gegevens. Deze termijn gaat in zodra de overeenkomst tussen de klant en het bedrijf is beëindigd.

4. Dier

4.1. Aanname dier

4.1.1. Aanname

Er wordt gewerkt volgens een werkwijze waarop dieren aangenomen worden.

4.1.2. Identificatie en registratie

Unieke kenmerken van iedere kat en hond zijn bij de reservering of worden bij de aanname geregistreerd. De registratie van kenmerken omvat in ieder geval:

- a. Naam, adres- en contactgegevens van de eigenaar;
- b. De diersoort;
- c. De roepnaam van het dier;
- d. Chipnummer;
- e. Het ras;
- f. Specifieke, uiterlijke kenmerken;
- g. Leeftijd;
- h. Geslacht en sterilisatie-/castratiestatus;
- i. Vaccinatieoverzicht, inclusief de geldigheid van de vaccinaties en/of titerbepaling;
- j. Naam van de dierenartspraktijk;
- k. Behandeling tegen endo- en ectoparasieten;
- l. Bijzonderheden/wensen (bijvoorbeeld medicatie, speciaal dieet, (bijt)gedrag, ziekteverleden, etc.);

4.1.3. Keuze huisvesting

Volgens een vaste werkwijze wordt er bepaald wat de passende huisvesting is voor elk gastdier.

4.1.4. Introductie dier in groep

Volgens een vaste werkwijze worden honden en katten onder toezicht veilig geïntroduceerd in een groep als deze in groepshuisvesting worden gehouden. Deze werkwijze wordt ook toegepast bij het herintroduceren van gastdieren, welke tijdelijk uit de groep zijn gehaald.

4.2. Huisvesting

4.2.1. Scheiden katten en honden

Katten en honden zijn in gescheiden afdelingen gehuisvest, zodat ze elkaar niet kunnen horen. Ruiken en/of zien.

4.2.2. Behoeftes

Er is voldoende ruimte voor ieder dier om veilig en ongestoord te kunnen eten, drinken, slapen en ontlasten, zodanig dat onrust door competitie en/of het monopoliseren van middelen door soortgenoten zoveel mogelijk wordt voorkomen.

HUISVESTING

4.2.3. Ligplaats

Ieder dier heeft de beschikking over een schone en droge ligplaats die vanuit de bodem van het verblijf optrekkende kou isoleert. Deze ligplaats:

- a. Is voldoende groot zodat het dier hier in zit- en lighouding op plaats kan nemen;
- b. Is zacht en bevindt zich niet op de tocht;
- c. Wordt regelmatig gereinigd.

4.2.4. Wanden

De binnenwanden van de verblijven voldoen aan de volgende voorwaarden:

- a. Slijtvast en niet poreus;
- b. Glad, zonder kieren en scheuren;
- c. Adequaat te reinigen, te desinfecteren en te drogen;
- d. Adequaat te repareren en goed te onderhouden;
- e. Zonder scherpe randen.

4.2.5. Vloeren

De vloeren van de verblijven voldoen aan de volgende voorwaarden:

- a. Slijtvast en niet poreus;
- b. Geschikt voor een normaal bewegingspatroon, dus bijvoorbeeld niet te glad of te ruw;
- c. Adequaat te reinigen, te desinfecteren en te drogen;
- d. Adequaat te repareren en goed te onderhouden;
- e. Zonder scherpe randen.

OPMERKING: Zorg, om het dier in staat te stellen ook koeler te kunnen liggen, dat indien er vloerverwarming wordt toegepast het vloerverwarming bediende oppervlakte max. 60% van het vloeroppervlak omvat. Hier kan ook aan voldaan worden wanneer het dier de keuze heeft op een hoger gelegen plek te liggen.

4.2.6. Temperatuur

Er wordt een temperatuur gehandhaafd die bij de fysiologische behoeften van de dieren past met als doel dat het dier zich in rust in de thermo neutrale zone bevindt.

4.2.7. Ventilatie

Verblijven worden mechanisch of natuurlijk geventileerd waarbij er een continue doorstroming van frisse lucht plaatsvindt, zonder dat dit tot tocht leidt.

4.2.8. Verlichting

De verblijven zijn dusdanig verlicht dat een normaal dag- en nachtritme kan worden gevolgd.

4.2.9. Uitzicht

Ten minste één van de wanden van het verblijf waarin een hond of kat zich bevindt is doorzichtig, zodanig dat de dieren buiten het verblijf kunnen kijken.

4.2.10. Doorgang

Iedere doorgang, bijvoorbeeld de doorgang naar het buitenverblijf, is dusdanig groot dat het gehuisveste dieren in een natuurlijke houding er doorheen kan bewegen.

4.3. Verzorging

4.3.1. Reiniging en ontsmetting

Volgens een vaste werkwijze worden de verblijven en inrichtingsonderdelen gereinigd en/of ontsmet.

4.3.2. Plaatsing water- en voerbakken

In elk dierverblijf zijn de water- en voerbakken zo geplaatst dat elk dier comfortabel en in natuurlijke houding naar behoefte water en voer kan nuttigen.

4.3.3. Water

In elk dierverblijf is permanent vers en schoon drinkwater beschikbaar, zodanig dat elk dier veilig en ongestoord naar behoefte kan drinken.

4.3.4. Voeren van dieren

Volgens een vaste werkwijze worden de dieren gevoerd, zodanig dat elk dier veilig en ongestoord naar behoefte kan eten.

4.3.5. Opslag diervoer

Het diervoer wordt bewaard volgens de voorgeschreven bewaarcondities en in een droge en koele ruimte opgeslagen, zodanig dat ongedierte niet bij het voer kan komen.

4.3.6. Vachtverzorging

Indien de vacht van een aanwezig gastdier dit vereist, wordt de vacht dagelijks adequaat verzorgd. Het dierenpension moet beschikken over haarverzorgingsmiddelen in de vorm van verschillende kammen en borstels.

4.4. Gezondheid

4.4.1. Controle

Volgens een vaste werkwijze wordt dagelijks bij alle aanwezige dieren een gezondheidscontrole uitgevoerd. Bij deze controle wordt in ieder geval visueel en fysiek gecontroleerd.

4.4.2. Dierenarts

Er wordt gewerkt met een vaste dierenarts(praktijk). Elk bezoek van of aan de dierenarts vindt indien mogelijk in overleg met de eigenaar plaats, wordt geregistreerd en er wordt een opmerking geplaatst in het dierenpaspoort en/of een uitdraai van de patiëntenkaart. De registratie omvat in ieder geval:

- a. De gesignaleerde problemen/klachten;
- b. Toestemming van de eigenaar;
- c. De door de dierenarts gestelde diagnose;
- d. Plan van aanpak voor de behandeling of herstel van de problemen/klachten;
- e. De uitgevoerde behandelingen;
- f. De evaluatie van de uitgevoerde behandelingen.

4.4.3. Zieke of gewonde dieren

Volgens een vaste werkwijze worden zieke of gewonde dieren behandeld en gehuisvest. In de inrichting is een ziekenboeg en zijn er quarantaine/isolatie mogelijkheden, waarvoor geldt:

- a. De ziekenboeg is aanwezig ten behoeve van afzondering van dieren in geval van herstel, niet-besmettelijke ziekte en verwonding. De ziekenboeg moet kunnen worden afgescheiden van de rest van de verblijven;
- b. De inrichting is dusdanig vormgegeven dat er snel en adequaat een quarantaine en/of isolatieruimte kan worden gerealiseerd. Deze ruimte moet op zijn minst beschikken over een binnenvverblijf, ruimte kunnen bieden aan een tiende van het totaal aantal dieren dat zich in de inrichting bevindt en houdt rekening met norm 4.2.1. Deze ruimte is zodanig gescheiden van andere delen van de inrichting dat verslepen/verspreiding van ziekten naar andere dieren in de inrichting voorkomen wordt.

4.4.4. Diergeneesmiddelen

Diergeneesmiddelen worden onder de door de fabrikant voorgeschreven bewaarcondities opgeslagen in een afzonderlijk (medicijn)kastje. Diergeneesmiddelen die op recept verkregen zijn van de dierenarts en/of bij plaatsing van het dier afgegeven zijn door de eigenaar, bevatten een label met daarop de naam van het in het dierenpension aanwezige dier voor wie dit middel of medicijn bedoeld is.

4.4.5. EHBO-doos

Er is binnen de inrichting op een voor iedere medewerker duidelijk herkenbare, vaste plaats een EHBO-doos met materiaal aanwezig gericht op directe behandeling van verwondingen van dieren. In deze EHBO-doos zijn tenminste de volgende hulpmiddelen en materialen aanwezig:

- a. Verbandmiddel, zoals steriele gazen, elastisch verband, leukoplasten, katoenen watten, etc.;
- b. Thermometer;
- c. Jodium of ander desinfectans;
- d. Nagelschaar;
- e. Oogvloeistof (om ogen mee uit te spoelen);
- f. Anti-parasitaire middelen;
- g. Tekenpincet.

4.4.6. Besmettelijke ziekte of zoönose

Wanneer er voldoende aanwijzingen van een besmettelijke ziekte of zoönose worden geconstateerd, wordt dit direct gemeld aan de eigenaar. Het dier wordt in isolatie geplaatst en er wordt een dierenarts ingeschakeld.

4.5. Gastdieren

Gastdieren komen alleen in aanraking met personen die in of voor het dierenpension werkzaam zijn. De dieren komen gedurende hun verblijf in het dierenpension niet in aanraking met buitenstaanders, tenzij de eigenaar hier schriftelijk toestemming voor heeft gegeven.

4.6. Pensionhuisvesting van overige dieren

Er is bij het in bewaring nemen van konijnen, knaagdieren, vogels, terrariumdieren en/of vissen tenminste voldaan aan de vakbekwaamheidsvereisten voor de betreffende diersoort en aan de Dierbaar-normen die betrekking hebben op het huisvesten en verzorgen van de betreffende diersoorten/-groepen in de detailhandel. Zie Dierbaar-norm voor detailhandel.

4.7. Calamiteiten

Volgens een vaste werkwijze worden er acties ondernomen in het geval van calamiteiten. Voor de volgende calamiteiten is dit beschreven:

- 4.7.1.** Extreem weer (oververhitting/onderkoeling);
- 4.7.2.** Brand;
- 4.7.3.** Bijtincidenten;
- 4.7.4.** Ontsnapte dieren;
- 4.7.5.** Uitbraak dierziekte;
- 4.7.6.** Overleden dier.

5. Hond

AANNAME

5.1. Vaccinatie

Honden worden alleen geaccepteerd mits ze minstens twee weken beschikken over een geldige vaccinatie tegen hondenziekte, parvo, Hepatitis Contagiosa Canis (besmettelijke leverziekte), ziekte van Weil en Kennelhoest. De geldigheid van de vaccinatie mag ook worden aangetoond middels een in het vaccinatieboekje opgenomen titerbepaling met een vermelding van de periode van geldigheid daarvan en een notitie door de dierenarts. Indien er toch een ongevaccineerde hond wordt geaccepteerd, wordt deze in quarantaine ondergebracht. De hond wordt binnen vijf dagen gevaccineerd tegen hondenziekte, parvo, Hepatitis Contagiosa Canis, ziekte van Weil en/of Kennelhoest en de hond verblijft in de quarantaineruimte totdat de vaccinatie(s) bescherming bieden.

5.2. Puppy

Puppy's worden pas na 14 weken aangenomen volgens een vaste werkwijze, waarin de socialisatie van puppy's gedurende hun verblijf plaatsvindt.

HUISVESTING ALGEMEEN

5.3. Verblijf

In de inrichting beschikken de honden over een binnen- en een buitenverblijf of een binnenverblijf en een speelweide.

5.4. Beschikbare ruimte

De beschikbare ruimte per hond voldoet aan de in bijlage I geformuleerde BASIS-afmetingen.

5.5. Huisvesting

Voor de huisvesting van de honden gelden de volgende speciale eisen:

5.5.1. Honden worden in principe sociaal gehuisvest.

5.5.2. Een hond waarvan bekend is dat zij schadelijk bijgedrag heeft getoond of kan vertonen, wordt uitsluitend met honden uit hetzelfde huishouden of solitair gehouden;

5.5.3. Een hond wordt verder enkel solitair gehuisvest indien de gezondheid of het welzijn van het dier of van andere dieren dit vereist;

5.5.4. Een in quarantaine geplaatste hond wordt solitair of met honden uit hetzelfde huishouden gehuisvest;

5.5.5. Loopse teven worden gescheiden gehouden van ongecastreerde reuen in de inrichting;

5.6. Verrijking

In de verblijven is veilige en goed te reinigen of te vervangen omgevingsverrijking toegepast.

HUISVESTING BINNEN

5.7. Afvoerput

Er is minimaal één afvoerput per dierafdeling aanwezig. De afvoerput is zodanig geplaatst dat de dieren er niet continu mee in aanraking komen tijdens het verblijf en dat afvalwater niet van het ene verblijf via een ander verblijf hoeft te worden afgevoerd.

5.8. Temperatuur

Voor honden is gemiddelde binnentemperatuur vanaf het dier gemeten 20°C met als minimum 10°C en als maximum 25°C. Bij een incidentele afwijking moeten aan de honden voldoende koelmogelijkheden en/of verwarming geboden worden.

5.9. Verlichting

In het binnenverblijf moet voor honden overdag de lichtsterkte minimaal 100 lux zijn. 's Nachts is minder verlichting nodig en volstaat 5 tot 10 lux. Er moet daglicht worden toegelaten door openingen met een grootte van tenminste 2% van het vloeroppervlak (mogelijk alternatief daglichtlampen KT 5500 -10000 CRI minimaal 80). Daarnaast moeten de binnenverblijven aanvullend verlicht kunnen worden.

HUISVESTING BUITEN

5.10. Omheining

De buitenverblijven zijn omheind met een ontsnappingsvrije omheining waar de honden niet overheen kunnen springen of klimmen, onderdoor kunnen kruipen of graven, of doorheen kunnen lopen. Ook bevat de omheining geen scherpe, uitstekende delen waaraan honden zich kunnen verwonden.

5.11. Beschutting

In het geval dat de buitenverblijven niet in een open verbinding staan met de binnenverblijven, dan zijn de buitenverblijven tenminste gedeeltelijk overkapt. In het geval er geen buitenverblijven aanwezig zijn maar enkel een speelweide, dan dient de speelweide, in ieder geval bij zonnig zomerweer, gedeeltelijk overkapt te zijn of te beschikken over voldoende schaduw. De overkapping biedt schuilmogelijkheid tegen de zon voor alle in het verblijf aanwezige dieren.

5.12. Duur buitenzijn

Om te kunnen rennen en sociale contacten met andere honden te hebben, moeten honden in de gelegenheid worden gesteld om tenminste 2 uur per dag* in een buitenverblijf of op een speelweide te vertoeven, afgezien van de uitzonderingsgevallen benoemd in 5.5.

* Bij bijzondere (weer)omstandigheden kan het niet haalbaar zijn om honden 2 uur per dag buiten te laten zijn. In dat geval is het een uitzondering op de regel.

5.13. Bodem buitenverblijf/speelweide

De buitenverblijven en/of de speelweide bevatten voldoende droog oppervlak zodanig dat tenminste alle honden een droge plek hebben waar zij comfortabel kunnen liggen.

6. Kat

AANNAME

6.1. Vaccinatie

Katten worden alleen geaccepteerd mits ze minstens twee weken beschikken over een geldige vaccinatie tegen kattenziekte en niesziekte. Indien er toch een ongevaccineerde kat wordt geaccepteerd, wordt deze in quarantaine ondergebracht. De kat wordt binnen vijf dagen gevaccineerd tegen kattenziekte en niesziekte en de kat verblijft in de quarantaineruimte totdat de vaccinatie(s) bescherming bieden.

6.2. Kittens

Kittens worden pas na 14 weken aangenomen volgens een vaste werkwijze, waarin de socialisatie van kittens gedurende hun verblijf plaatsvindt.

HUISVESTING

6.3. Beschikbare ruimte

De beschikbare ruimte per kat voldoet aan de in bijlage II geformuleerde BASIS-afmetingen.

6.4. Losloopruijnte

Katten die individueel of in koppels gehuisvest worden, hebben dagelijks tenminste twee uur de toegang tot een totale losloopruijnte van minimaal 4 m². Een losloopruijnte* is een binnenruimte en/of overdekte kattenren.

* Indien de losloopruijnte een ruimte betreft waar meerdere individuele verblijven op uitkomen, bijvoorbeeld een zogenaamde kattenkamer of aanvullende buitenruimte, dan worden hier geen katten in samengebracht die niet gezamenlijk gehuisvest zijn in het individuele verblijf, tenzij de kat voldoende sociaal gedrag vertoont om in een groep gebracht te worden.

6.5. Gezamenlijke huisvesting

Uitgangspunt bij gezamenlijke huisvesting is dat de dieren in goede verstandhouding samen kunnen zijn en hierop monitoring plaatsvindt. Daarnaast mogen katten alleen in grotere groepen worden gehuisvest wanneer er binnen die huisvesting de mogelijkheid geboden wordt voor het dier om zich terug te trekken waarbij iedere kat veilig en ongestoord beschikt over een rustplaats, voeder- en drinkplek en kattenbak en er bovendien een individuele gezondheidscontrole mogelijk is. In afwijking hierop:

6.5.1. Wordt een in een quarantainruimte ondergebrachte kat solitair gehuisvest, of ten hoogste samen met katten uit hetzelfde huishouden en/of hetzelfde risicoprofiel. Laatstgenoemde wil zeggen dat de katten alvorens de plaatsing in quarantaine, contact met elkaar hebben gehad;

6.5.2. Wordt een kat solitair gehuisvest indien de gezondheid of het welzijn van het dier of van de andere dieren dit vereist;

6.5.3. Worden krolse poezen gescheiden van ongecastreerde katers;

6.6. Temperatuur

Voor katten is de gemiddelde binnentemperatuur vanaf het dier gemeten 20°C, met als minimum 15°C en als maximum 25°C. Bij een incidentele afwijking moeten aan de katten voldoende koelmogelijkheden en/of verwarming geboden worden.

6.7. Verlichting

In het binnenverblijf moet voor katten overdag voldoende verlichting zijn om een goede inspectie mogelijk te maken; minimaal 40 lux. Daarnaast moeten de binnenverblijven aanvullend verlicht kunnen worden.

6.8. Schuilplek

Per kat is ten minste één geschikte schuilplek* aanwezig.

*Bij gezamenlijke huisvesting bevatten de schuilplekken bij voorkeur meerdere openingen, zodat in- en uitgangen niet gemonopoliseerd kunnen worden.

6.9. Verrijking

In de kattenverblijven is veilige, adequaat te reinigen en te vervangen verrijking aanwezig in de volgende vormen:

- a. Krabmogelijkheden. Zowel een verticale als horizontale structuur;
- b. Klim- en speelmogelijkheden;

6.10. Op hoogte zitten

Katten moeten de mogelijkheid hebben om op hoogte te kunnen zitten en liggen.

VERZORGING

6.11. Aantal kattenbakken

In de kattenverblijven is het aantal kattenbakken, aangepast aan de hoeveelheid aanwezige katten zodanig dat de kattenbakken op zich geen aanleiding tot stress zijn.

6.12. Type kattenbakken

Het soort en type kattenbak is aangepast aan de behoefte van de aanwezige dieren, evenals de soort bodembedekking van de kattenbak.

7. Klant

7.1. Website

Er is een website aanwezig waarop tenminste informatie te vinden is over:

- 7.1.1.** De kernactiviteiten;
- 7.1.2.** De verplichte en aanvullende vaccinaties;
- 7.1.3.** De kenmerken van dieren die worden geweigerd;
- 7.1.4.** De wijze van huisvesten en verzorgen van de dieren;
- 7.1.5.** De tarieven;
- 7.1.6.** De openingstijden;
- 7.1.7.** De contactgegevens;
- 7.1.8.** De algemene voorwaarden;
- 7.1.9.** Het KVK-nummer van de instelling;
- 7.1.10.** De wijze waarop (persoons)gegevens worden verwerkt.

7.2. Bereikbaarheid

Het dierenpension is tijdens kantooruren zowel telefonisch als per e-mail bereikbaar.

7.3. Rondleiding

Een nieuwe klant kan op afspraak een rondleiding aanvragen. Deze rondleidingen vinden uitsluitend binnen bepaalde tijdsblokken plaats.

7.4. Tijdsblokken

De klant kan zijn dier uitsluitend binnen bepaalde tijdsblokken halen- en brengen.

7.5. Informeren

De klant kan bij het dierenpension informeren naar zijn dier(en). Als er daarnaast een voorval (bijvoorbeeld ziekte, een opstootje met verwonding, etc.) met het gastdier heeft plaatsgevonden, wordt de eigenaar hiervan op de hoogte gesteld, indien gewenst door de eigenaar.

7.6. Klachtenafhandeling

Klachten worden geregistreerd en afgehandeld binnen redelijk termijn volgens een vaste werkwijze. De klant wordt op de hoogte gesteld van de mogelijkheid van het indienen van klachten.

7.7. Klachtenregistratie

De klachtenregistratie omvat in ieder geval:

- 7.8.1.** De klacht;
- 7.8.2.** De datum;
- 7.8.3.** De persoon die de klacht heeft ingediend;
- 7.8.4.** De ondernomen actie;
- 7.8.5.** De persoon die actie heeft ondernomen;
- 7.8.6.** De resultaten van de actie.

8. Omgeving en gebouwen

8.1. Buitenverlichting

Er is bij iedere in- en uitgang buitenverlichting aanwezig.

8.2. Obstakelvrij

De in- en uitgang zijn veilig te bereiken door zowel mens als dier. Dit betekent onder andere dat er geen obstakels op de route aanwezig zijn.

8.3. Parkeergelegenheid

Er zijn voldoende parkeerplaatsen aanwezig en deze zijn voldoende verlicht.

8.4. Receptie

Er is een receptie aanwezig waar klanten zich kunnen melden.

8.5. Gebouw

Het gebouw waar de dieren verblijven en de verblijfsruimte waar klanten worden ontvangen:

8.5.1. Zijn wind- en waterdicht;

8.5.2. Bevatten dakisolatie;

8.5.3. Kan verwarmd worden;

8.5.4. Ogen opgeruimd en goed onderhouden;

8.5.5. Voldoen aan de brandveiligheidseisen.

8.6. Geluidsisolatie

Het gebouw waar honden verblijven bevat speciale geluidsisolatie, zodat eventuele overlast van geluid van de gastdieren voor de omgeving wordt geminimaliseerd.

Bijlage I. Huisvesting honden

Deze afmetingen zijn ook van toepassing op:

- a. De totale voor honden beschikbare vloeroppervlakte in een aan elkaar gekoppeld binnen- en buitenverblijf, indien er voor de honden een open verbinding is tussen het binnen- en buitengedeelte van het verblijf en de beschikbare vloeroppervlakte is het binnen gedeelte van het verblijf tenminste 40% van de totale minimale oppervlakte is;
- b. De voor de honden beschikbare oppervlakte van de speelweide.

	Schofthoogte hond	Minimale vloeroppervlakte	Minimale lengte kortste zijde	Minimale hoogte
Solitair	Kleiner dan 30 cm	3,0 m ²	1,0 m	1,8 m
	Tussen 30 en 50 cm	3,4 m ²	1,2 m	1,8 m
	Groter dan 50 cm	4,0 m ²	1,2 m	1,8 m
Roedel*	Kleiner dan 30 cm	$(1+n) \times 1,5 \text{ m}^2$	1,0 m	1,8 m
	Tussen 30 en 50 cm	$(1+n) \times 1,7 \text{ m}^2$	1,2 m	1,8 m
	Groter dan 50 cm	$(1+n) \times 2,0 \text{ m}^2$	1,2 m	1,8 m

n = het aantal honden dat samen in een verblijf zit

*Indien honden van verschillende grootte bij elkaar worden gehuisvest, wordt voor de berekening van de beschikbare vloeroppervlakte de schofthoogte van de grootste hond gehanteerd.

Bijlage II. Huisvesting katten

Aantal katten	Minimale vloeroppervlakte		Minimale lengte kortste zijde	Minimale hoogte
	Kattenkennel	Losloopruimte		
1-2	1,35 m ²	3 m ² *	0,65 m verblijf/ 1 m losloop-ruimte	0,75 m verblijf/ 1,8 m losloop-ruimte
3-5	5 m ²	-	1 m	1,8 m
Elke volgende kat	+ 0,85 m ²	-	1 m	1,8 m

* Indien de kattenkennel(s) en de losloopruimte in verbinding staan met elkaar of er enkel één verblijfsruimte aanwezig is, moet de totaaloppervlakte samen minimaal 4,35 m² bedragen, ofwel:

Huisvesting 1 tot 2 katten – optie 1	
Kattenkennel 1 Min. 1,35 m ²	Losloopruimte Min. 3 m ²
Kattenkennel 2 Min. 1,35 m ²	
Kattenkennel 3 Min. 1,35 m ²	
Kattenkennel 4 Min. 1,35 m ²	
Huisvesting 1 tot 2 katten – optie 2	
Een verblijfsruimte voor 1 tot 2 katten Min. 4,35 m ²	